КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

Донбаська державна машинобудівна академія
Кафедра менеджменту

Затверджую:
Декан факультету
економіки і менеджменту
_____/Є.В.Мироненко/
«_29_» _червня__ 2021 р.

Гарант освітньої програми:
Менеджмент
_____/В.О.Шашко/
«_29_» _червня__ 2021 р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри
Протокол № 27 від__15.06.2021 р.

Завідувач кафедри
_____/І.П.Фоміченко/

Робоча програма навчальної дисципліни
«Ризик-менеджмент»

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	073 Менеджмент
ОПП	«Менеджмент»
освітній рівень	Перший (бакалаврський)

Факультет	Економіки і менеджменту
Розробник	К.е.н., доцент Волошина О.О.

Краматорськ - 2021

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мова навчання: *українська.*
Статус дисципліни: *вибіркова.*
Передумови вивчення навчальної дисципліни (пререквізити): *знання, набуті в результаті вивчення дисциплін «Менеджмент», «Мікро та макроекономіка» Отримані в результаті вивчення дисципліни знання використовуються в подальшому при виконанні кваліфікаційної роботи.*
Предметом вивчення навчальної дисципліни це **предмет** взаємодії суб'єкта та об'єкта управління, тобто рівень допустимого **ризику** та ефективності економічної діяльності в межах окремих напрямів діяльності та підприємства загалом.

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, ступінь вищої освіти</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна / заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС: 4,0</td><td>Галузь знань
07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва)</td><td>Вибіркова дисципліна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність:
073«Менеджмент»
(шифр і назва)</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Змістових тем– 7</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Дисципліна
Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 3,0
самостійної роботи здобувача – 5,0</td><td rowspan="5">Рівень вищої освіти: другий (магістерський)</td><td>15 год</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>75 год.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="3">Курсова робота – непередбачено</td></tr>
</table>

Примітка.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 3/4.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Ризик-менеджмент» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Мета дисципліни «Ризик-менеджмент» - формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей відносно застосування універсального інструментарію управління якістю в сфері менеджменту.

Завдання дисципліни:

– Ознайомлення студентів з основними методами і принципами ризик-менеджменту;

– Навчити аналізувати показники ефективності системи ризик-менеджменту та приймати відповідні рішення;

– Отримання навичок практичного застосування набутих знань у процесі вирішення проблем, які виникають при формуванні системи ризик-менеджменту;

– Сформувати здібності проводити контроль, облік і аналіз процесів управління ризиком на великих промислових підприємствах;

– Отримати практичні навички використання прийомів і методів управління ризиком на промислових підприємствах.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Ризик-менеджмент» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програм	
Загальні компетентності (ЗК)	***Спеціальні (фахові) компетентності (СК)***
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях **ЗК11.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації **ЗК 12.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність) **ЗК15.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	**СК1.** Здатність визначати та описувати характеристики організації **СК3.** Здатність визначати перспективи розвитку організації **СК6.** Здатність діяти соціально- відповідальне і свідомо **СК7.** Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту **СК10.** Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації **СК11.** Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління **СК12.** Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення **СК14.** Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності **СК15.** Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички

Дисципліна «Ризик-менеджмент» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми
ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень **ПРН 5.** Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації **ПРН 12.** Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

Результати навчання за дисципліною та теми, завдяки вивченню яких вони формуються:

Результати навчання		Перелік тем
Р1	Здатність аналізувати основні поняття, категорії, методи та прийоми ризик-менеджменту	1,2,4
Р2	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні - аналізувати структурні елементи системи управління ризиком	2,3,5,6,7
Р3	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій управління ризиком при вирішенні задач управлінського характеру	2,3,7
Р4	Здатність проводити контроль, облік і аналіз процесів управління ризиком на промисловому підприємстві	2,3,6
Р5	Здатність розробляти етапи впровадження системи управління ризиком на промисловому підприємстві	4,5,6

Співвідношення результатів навчання за дисципілною із програмними результатами навчання:

Результати навчання за дисципліною	***Програмні результати навчання***		
	ПРН4	**ПРН5**	**ПРН 12**
Р 1			+
Р 2		+	
Р 3	+		+
Р 4	+		
Р 5		+	

Співвідношення компетентностей із програмними результатами навчання

Компетентності	***Програмні результати навчання***		
	ПРН4	**ПРН5**	**ПРН12**
ЗК4	+		
ЗК11	+		
ЗК12	+		
ЗК15			+

СК1	+	+	
СК3		+	
СК6			+
СК7			+
СК10	+		
СК11		+	
СК12	+		
СК14			+
СК15			+

Для досягнення результатів навчання за дисципліною (Р), підготовка здобувача спрямована на опанування:

знань:

– основи та категорійного апарату управління ризиком;

– принципів та методів раціональної організації і планування системи управління ризиком на підприємстві;

– основних способів координації управлінських зусиль відповідно до положень системи управління ризиком.

умінь:

– користуватися основними методичними прийомами системи управління ризиком, (структурування ризику, статистичні методи управління ризиком, використання процесного методу та ін.);

– здійснювати аналіз актуальних проблем в галузі управління ризиком промислового підприємства;

– використовувати кваліметричні способи управління ризиком;

комунікацій:

– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду;

– здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

***автономності та відповідальності*:**

– відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;

– відповідальність за власний професійний розвиток.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	**Обсяг у годинах**				
	Усього	**Лекцій**	**Практичних занять**	**Лаб. робіт**	**Сам. робота**
Тема 1. Теоретичні основи ризик-	**20**	**2**	**4**		**14**

менеджменту					
Тема 2. Прийняття оптимальних рішень в умовах невизначеності і ризику	**15**	**2**	**4**		**9**
Тема 3. Критерії оптимізму і песимізму при формуванні стратегії підприємства	**15**	**2**	**4**		**9**
Тема 4. Ризик-менеджмент у сфері фінансів	**20**	**3**	**6**		**11**
Тема 5. Кредитні ризики в економіці	**20**	**2**	**4**		**14**
Тема 6. Інфляційний і валютний ризики	**15**	**2**	**4**		**9**
Тема 7. Організація та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України	**15**	**2**	**4**		**9**
Усього	**120**	**15**	**30**		**75**

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 Етапи розвитку та сучасний стан теорії та практики управління ризиком

Тема 1. Теоретичні основи ризик-менеджменту

1.1 Теоретичні положення ризик-менеджменту
1.2 Актуальність ризик-менеджменту
1.3 Основні і додаткові критерії класифікації та види ризиків
1.4 Основні методи оцінки ризику
1.5 Методи виявлення ризику і управління ризиком

Тема 2. Прийняття оптимальних рішень в умовах невизначеності і ризику

2.1 Невизначеність і ризик в нормативній теорії і на практиці
2.2 Теоретичні положення та основні критерії оптимальності
2.3 Критерій гарантованого результату

Тема 3 Критерії оптимізму і песимізму при формуванні стратегії підприємства

3.1 Критерій оптимізму при прийнятті рішення

3.2 Критерій песимізму
3.3 Критерій мінімаксного ризику Севиджа

Тема 4. Ризик-менеджмент у сфері фінансів
4.1 Фінансовий ризик: його суть, класифікація та принципи управління
4.2 Методи оцінки ризику
4.3 Оцінка показників ринкового ризику
4.4 Схема управління та методи впливу на фінансові ризики
4.5 Особливості аналізу операційних ризиків у фінансових інститутах

Тема 5. Кредитні ризики в економіці

5.1 Фактори, що сприяють виникненню кредитних ризиків
5.2 Аналіз кредитних ризиків
5.3 Прийоми зменшення кредитних ризиків
5.4 Кредитні гарантії і механізм їх дії
5.5 Ризики ліквідності і їх вплив на фінансовий стан підприємства

Тема 6. Інфляційний і валютний ризики
6.1 Зв'язок процентної ставки з рівнем інфляції
6.2 Інфляційна премія її переваги і недоліки
6.3 Заходи щодо зниження інфляції
6.4 Сутність і наслідки валютного ризику

Тема 7. Організація та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України
7.1 Загальні концепції ризик-менеджменту в банках
7.2 Організаційне та функціональне забезпечення ризик-менеджменту в банках
7.3 Рекомендації до системи управління окремими видами ризиків

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах
1	2	3
1	Тема 1. Теоретичні основи ризик-менеджменту	2
2	Тема 2. Прийняття оптимальних рішень в умовах невизначеності і ризику	2
3	Тема 3. Критерії оптимізму і песимізму при формуванні стратегії підприємства	2
4	Тема 4. Ризик-менеджмент у сфері фінансів	3
5	Тема 5. Кредитні ризики в економіці	2
6	Тема 6. Інфляційний і валютний ризики	2
7	Тема 7. Організація та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України	2
Всього		**15**

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема заняття	Обсяг у годинах
1.	Заняття 1. Актуальність ризик-менеджменту	2
2.	Заняття 2. Класифікація ризиків	2
3.	Заняття 3. Невизначеність і ризик в нормативній теорії	2
4.	Заняття 4. Теоретичні положення та основні критерії оптимальності	2
5.	Заняття 5. Критерій оптимізму	2
6.	Заняття 6. Критерій песимізму	2
7.	Заняття 7. Методи оцінки ризику	2
8.	Заняття 8. Фінансовий ризик-менеджмент	2
9.	Заняття 9. Аналіз кредитних ризиків	2
10.	Заняття 10. Кредитні гарантії і механізм їх дії	2
11.	Заняття 11. Інфляційна премія, її переваги і недоліки	2
12.	Заняття 12. Сутність і наслідки валютного ризику	2
13.	Заняття 13 Загальні концепції ризик-менеджменту в банках	2
14.	Заняття 14 Модульна контрольна робота	2
15.	Заняття 15 Колоквіум	2
		30

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах
1	2	
1	Тема 1. Методи управління ризиком та їх вибір	14
2	Тема 2. Критерії гарантованого результату	9

3	Тема 3. Оптимальність за Парето	9
4	Тема 4. Схема управління та методи впливу на фінансові ризики	11
5	Тема 5. Фактори, що сприяють виникненню кредитних ризиків	14
6	Тема 6. Заходи щодо зниження інфляції	9
7	Тема 7. Рекомендації до системи управління окремими видами ризиків	9
Всього годин		75

9. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Для опанування матеріалу дисципліни «Управління якістю» окрім лекційних, практичних (семінарських) занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з довідковими матеріалами.
3. Підготовка до практичних (семінарських) занять.
4. Підготовка до проміжного й підсумкового контролю.
5. Виконання самостійного завдання.
6. Виконання індивідуальних завдань.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;

4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом семестру. При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Самостійна робота оцінюється за такими критеріями:
1) самостійність виконання;
2) логічність і послідовність викладання матеріалу;
3) повнота розкриття теми;
4) використання й аналіз додаткових літературних джерел;
5) наявність конкретних пропозицій;
6) якість оформлення.

Питання до самостійного опрацювання

1. Який характер та умови прийняття господарських рішень?

2. Які закони та закономірності, впливають на прийняття рішень?

3. Які проблеми процесу розроблення рішення?

4. Охарактеризувати місце і роль творчості під час прийняття господарського рішення.

5. Визначити психологічні аспекти прийняття рішень.

6. Охарактеризувати моделі прийняття групових рішень.

7. Визначити роль інформації в процесі прийняття рішень.

8. Визначити сутність і види невизначеності?

9. Визначити критерії прийняття рішень в умовах невизначеності.

10. Визначити роль теорії корисності в системі процесів прийняття рішень.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Визначити місце невизначеності як джерела виникнення підприємницьких ризиків.

2. Охарактеризувати особливості функціонування підприємств в умовах невизначеності.

3. Визначити критерії оптимальності за умов повної невизначеності.

4. Визначити особливості застосування теорії корисності під час прийняття рішень.

5. Визначити ролі теорії корисності і страхування.

6. Охарактеризувати класифікацію підприємницьких ризиків.

7. Обґрунтувати господарські рішення в умовах ризику.

8. Визначити критерії прийняття рішень за умов ризику.

9. Охарактеризувати особливості прийняття рішень у конфліктних ситуаціях.

10. Які основні етапи розвитку західної теорії ризику

11. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Протягом 1-го семестру здобувачі вищої освіти денної форми навчання паралельно з аудиторними лекційними і практичними заняттями виконують індивідуальні завдання з визначеної теми

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 05.11.2020 р., протокол № 4; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

МН 1 - пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі методи, методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (*пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, практичні і дослідні роботи*);

МН 2 - методи стимулювання навчальної діяльності (*навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні*);

МН 3 - методи контролю і самоконтролю у навчанні (*усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка*);

МН 4 - практичні методи навчання (*практичні роботи*);

МН 5 - самостійна робота з вивченням оприлюднених у системі Moodle електронних матеріалів з можливістю проведення консультацій.

МН 6 - виконання індивідуальних домашніх завдань.

13. МЕТОДИ, КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 05.11.2020 р., протокол № 4; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання:

МО 1. Попереднє (вхідне) оцінювання знань (письмовий метод або тестування).

МО 2. Поточне оцінювання (письмовий метод або тестування на лекційних та практичних заняттях та/або у системі Moodle, виконання модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, зокрема розрахунково-аналітичних завдань, рефератів, презентацій).

МО 3. Тематичне або періодичне оцінювання (письмовий метод на лекційних та практичних заняттях, усне опитування або тестування на практичних заняттях та/або у системі Moodle).

МО 5. Підсумкове (семестрове) оцінювання, зокрема: залік (письмовий метод або тестування, зокрема у системі Moodle).

Передбачається використовування модульно-рейтингової системи оцінювання знань. Основною формою контролю знань здобувачів в кредитно-модульній системі є складання здобувачами всіх запланованих модулів. Формою контролю є накопичувальна система. Складання модуля передбачає виконання здобувачем комплексу заходів, передбачених семестровим графіком навчального процесу та контролю знань здобувачів, затверджених деканом факультету.

Графік освітнього процесу та оцінювання знань
з дисципліни для денної форми навчання.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ																	
Види навчальної роботи	**Розподіл між навчальними тижнями**																ЗАЛІК
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Сума балів	
Методи контролю			**УО**					**ІЗ**	**ІЗ**					**МК**	**К**	100	
Всього балів на тиждень			**10**					**10**	**10**					**30**	**40**		
Модулі.	●———	———	———	———	———	———	———	———	———	———	———	———	———	———	———● **М1**		
ВК – вхідний контроль; УО – усне опитування; ГР – групова робота; ІЗ – індивідуальне завдання; МКР – модульна контрольна робота; К – колоквіум, Р - реферат																	

Система оцінювання знань здобувачів у навчальному семестрі для денної форми навчання

СИСТЕМА ОЦІНКИ					
Склад модуля		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	**Високий** Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і виконанні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивчені інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивчені питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування	10	81 - 89	B	добре	**Достатній** Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивчені дисципліни
Індивідуальне завдання (кейс)	10	75 - 80	C		**Достатній** Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення
Модульна контрольна робота №1	30				
Індивідуальне завдання	10	65 - 74	D	задовільно	**Середній** Забезпечує достатньо налійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		**Середній** Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
		30 - 54	FX	незадовільно	**Низький** Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивчені дисципліни
Колоквіум	40	0 - 29	F		**Незадовільний** Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни					

З метою формування та реалізації індивідуальної траєкторії навчання здобувача визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється шляхом оцінювання в межах певного контрольного заходу у відповідності до Положення про порядок визнання в Донбаській державній машинобудівній академії результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Система оцінювання знань здобувачів заочної форми навчання

Форма контролю	**Кіл-ть балів**		**Стислий зміст контрольної точки**	**Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів**
	max	*min*		
1. Підсумкова тестова контрольна робота	100	55	Підсумкова тестова контрольна робота складається із 20-ти тестів за темами Т1-Т10, обраних у випадковому порядку, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за підсумкову тестову контрольну роботу	**100**	**55**	**Ваговий коефіцієнт за підсумкову тестову контрольну роботу – 0,4**	
2. Іспит (залік)	100	55	Підсумковий екзамен складається із теоретичного та аналітично-розрахункового завдань, обраних у випадковому порядку за темами Т1-Т10, та виконується студентом індивідуально в системі Moodle DDMA	Здобувач виконав теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Усього за іспит	100	55	**Ваговий коефіцієнт за підсумкову екзаменаційну роботу – 0,6**	
Всього	**100**	**55**	**Здобувач виконав тестові, теоретичні та аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни**	

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованими результатами навчання навчальної дисципліни.

14. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: HohliBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних; Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних.

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=480

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Кондрашихін А.Б. Теорія та практика підприємницького ризику. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2019. 224 с.
2. Бутко М.П., Бутко І.М., Мащенко В.П., Т.В. Пепа. Теорія прийняття рішень Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2019. 360 с.
3. Ризик-менеджмент: навч. посібник/В.М. Мороз, С.А. Мороз. – Харків: НТУ «ХПІ», 2018. – 140 с.
4. Загурський О.М. Управління ризиками. Київ: Університет Україна. 2017., 244 с.
5. Кузьмін О.Є., Подольчак Н.І., Подольчак Л.Г. Управління ризиками в інноваційній діяльності: Навчальний посібник, Львів: Видавництво Львівської політихнеки, 2017. – 240 с
6. Примостка Л.О. Управління банківськими ризиками: Підручник. Київ: КНЕУ, 2018. – 535 с.
7. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» /З.Д. Калініченко . Дніпро: ДДУВС, 2021. 224 с.
8. Артим-Дрогомирецька З.Б. Економічний ризик: Навчально-методичний посібник. Львів: Видавництво «Магнолія», 2018., 318 с.
9. Пікус Р.В. Управління фінансовими ризиками: Підручник.-К.: Знання 2018. - 560 с.
10. Старостіна А.О., Кравченко В.А. Ризик-менеджмент: теорія та практика:
Навч. посібник для студ. вищих навч. закл./ Національний технічний ун-т України "Київський політехнічний ін-т". — К.: Кондор; ІВЦ "Видавництво "Політехніка", 2004. — 200с.

Додаткова література

1. Віленський П.Л., Лівшиць В.М., Смоляк С.А. Оцінка ефективності інвестиційних проектів. Теорія і практика: Навчальний посібник 4-видання, перероблене і доповнене.-К, 2018.-888 с.

2. Економічний ризик: методи оцінки та управління: навч. посібник / [Т. А. Васильєва, С. В. Лєонов, Я. М. Кривич та ін.]; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2017. – 208 с..

3.Слободян О.А. Венчурний інвестиційний фонд: феномен українського спільного інвестування чи квазівенчурний інститут? // Вісник Вищої ради юстиції.–2018.–No3 (15).–С. 134–144.